

---

Varsinais-Suomen ELY-keskus  
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 24.4.2020

Dno. VARELY/4032/2019

**Asia: Fingrid Oyj:n Huittinen-Forssa 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen (Huittinen, Loimaa, Humpvila, Jokioinen, Forssa) ympäristövaikutusten arviointiselostus**

Uuden Huittisten ja Forssan sähköasemien välisen 400 kilovoltin voimajohdon pituus on n. 69 km ja se sijoittuu pääosin nykyisten voimajohtojen yhteyteen. Uudella voimajohdolla varmistetaan ja ylläpidetään kantaverkon käyttövarmuutta. Samassa yhteydessä uusitaan pääosin 1950-l valmistunut 110 kilovoltin voimajohtoyhteys Huittisten ja Forssan välillä. Vanha johto puretaan ja sijoitetaan pääsääntöisesti uuden 400 kilovoltin voimajohdon väliorteen. Huittisissa voimajohdolla on osuuksilla A-B-C myös vaihtoehtoisia reittejä. Pylvästyypinä käytetään pääosin 400+100 kilovoltin harustettua yhteispylvästä, joiden korkeimmat osat eli ukkosulokkeet ulottuvat noin 35-37 metrin korkeudelle. Pylväiden väli vaihtelee 250-350 metriin. Voimajohtoalueen leveys vaihtelee Huittisten kaupungin alueella 129-62 metriin ja olemassa olevissa johtokäytävissä voimajohtoalue kasvaa 12-37 metriä.

Hankkeen toteuttamatta jättäminen eli nollavaihtoehto ei ole mahdollinen, koska sähkönsiirtoa ei tulevaisuudessa voida hoitaa nykyisellä kantaverkolla. YVA-hankkeessa ei Satakunnan puolella ole muutenkaan vaihtoehtoja. Satakunnan Museon lausunto koskee voimajohtohankkeen maisema- ja kulttuuriperintövaikutusten arviointia Satakunnan Museon toimialueella eli tässä tapauksessa Huittisten kaupungin alueella.

YVA-selostuksen tietopohjan ja arvioinnin riittävyys

YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa 6.9.2019 Satakunnan Museo puuttui lähinnä kulttuuriympäristöä koskevaan tietopohjaan sekä Satakunnan maakuntakaavan että tehtyjen selvitysten osalta. Maakuntakaavoituksen käsittelyä kappaleessa 8.2.3 on nyt laajennettu ja täsmennetty ja Satakunnan Museo pitää kulttuuriympäristöjen käsittelyä nyt riittävänä.

Maiseman ja kulttuuriperinnön arvokohteita käsittelevässä kappaleessa 7.3.2 rakennusperinnön osalta lähteenä on käytetty ainoastaan Museoviraston

rakennusperintörekisteriä, missä on huomioitu vain erityislailla suojellut kohteet, jollaisia ei suunnittelualueen välittömässä vaikutuspiirissä ole. Huittisissa lähimpänä suunnittelualuetta sijaitseva rakennusperintörekisterin kohde on vuonna 2003 rakennussuojelulain nojalla suojeltu Hurrin talo, jota ei kuitenkaan ole mainittu. Kappaleessa puhutaan 'rakennusperintörekisterin kautta' suojelluista rakennuksista. Rakennuksien suojelu ei kuitenkaan tapahdu ko. rekisterin kautta vaan sinne on ainoastaan koottu tiedot erityislailla (Laki rakennusperinnön suojelemisesta ja sitä edeltänyt rakennussuojelulaki sekä kirkkolaki) suojelluista rakennuksista.

Satakunnan Museo on YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa todennut ettei suunnittelualueella ole tehty rakennusinventointeja, mistä johtuen tietoja paikallisesti merkittävästä rakennusperinnöstä ei ole saatavissa. Hankkeen vaikutuksia rakennusperintöön ei siten ole mahdollista tarkastella olemassa olevien tietojen pohjalta. Lausunnossaan museo kehotti paneutumaan 'maisemaselvityksessä maastotarkastelun ohella erityisesti maiseman ja rakennuskannan historiaan kirjallisuuden, karttojen ja mahdollisen vanhan valokuva-aineiston pohjalta ja tunnistamaan olennaiset kohteet. YVA-selostuksen Liitteessä 5 kehoitus kerrotaan otetun huomioon arviointityössä. YVA-selostuksessa mainintoja rakennusperinnöstä ei kappaleessa 7.5.2 (Vaikutukset johtoreittiosuoksittain) kuitenkaan ole. Puhutaan ainoastaan 'asuinpaikoista' ja kappaleessa 8.11 (Vaikutukset asutukseen) 'asuinrakennuksista' sekä todetaan maisemallisia vaikutuksia niihin.

Hankkeen maisemavaikutuksia on käsitelty kappaleissa 7.4.1 ja 7.5.2 sanallisesti ja arvioitu lisäksi havainnekuvien avulla. Havainnekuvat ovat korkealaatuisia ja helpottavat vaikutusten arviointia. Havainnekuvia on Satakunnan puolelta tehty kuitenkin ainoastaan kahdesta kohtaa, mitä Satakunnan Museo pitää Satakuntaliiton tavoin vähäisenä. Havainnekuvat pisteestä A. eivät sijoitu arvokkaaksi luokiteltuun kulttuuriympäristöön. Havainnekuvasta B. sen sijaan on tehty paikasta, jossa voimalinja ylittää Loimijoen maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen (maisemallisesti tärkeä alue Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2) sekä Loimijoen maakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman, mikä onkin ainoa paikka Huittisissa, missä voimalinja itsessään sijoittuu arvokkaaksi luokiteltuun kulttuuriympäristöön. Museo pitää havainnekuvaan B. liittyvää arviointitekstiä riittävänä ja oikeansuuntaisena.

Satakunnan Museo pitää maisema- ja kulttuuriperintövaikutusten arviointia YVA-selostuksessa Satakuntaliiton tavoin jossain määrin sekavana ja rakennusperintövaikutusten osalta vaikeasti todentuvana.

Arkeologinen kulttuuriperintö on selostuksessa huomioitu riittävästi.

Satakunnan Museo

Museonjohtajan sijaisena, tutkija Liisa Nummelin

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/Anu Lillunen, Katariina Alaspää  
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Niina Uusi-Seppä  
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä